

AMERSFOORT EN OMSTREKEN

Uitgave van de Nederlandse Genealogische Vereniging Afdeling Amersfoort en Omstreken
Jaargang 9 januari 2000 Nummer 1

Het dagelijks leven van vroeger

Samenvatting van de voordracht van 19 oktober 1999
door drs. J. Brugman

Drs. Brugman is historicus en consulent geschiedbeoefening in Zuid Holland.

Voor zijn scriptie maakte hij een studie over het leven in Montfoort in de periode 1650 tot 1750. Deze studie is ook in boekvorm verschenen.

In zijn lezing behandelde hij het leven vanaf de Gouden Eeuw. Hiervan kan men natuurlijk heel veel deelonderwerpen behandelen, die allen de moeite waard zijn om belicht te worden.

In deze lezing hield spreker zich alleen bezig met geboorte, huwelijk en sterfte.

Een bevalling was in vroeger dagen een zeer riskante gebeurtenis zowel voor de moeder als voor het kind.

Als de bevalling goed doorstaan werd, was er toch een grote kans dat het kind op zeer jeugdige leeftijd kwam te overlijden.

Iedereen die genealogie als hobby heeft, kan voorbeelden geven van echtparen, die kinderen kregen die steeds dezelfde voornaam hadden. Dat betekent natuurlijk dat de kinderen die hiervoor geboren waren al overleden waren.

Een vroedvrouw werd in die tijd zeer gerespecteerd. Wanneer zij een kind ter wereld hielp komen waarvan de vader onbekend was, moest zij dit aan het gemeentebestuur melden.

In 1722 werd een vroedvrouw in Montfoort, die dit bij herhaling weigerde, zelfs verbannen. Zij mocht pas weer in Montfoort terugkeren nadat zij beloofde de wetten voortaan te volgen. Te vondeling leggen kwam veel voor ondanks het feit dat hier soms een zware straf - zoals geseling en verbanning - op stond. Als men iemand aangaf die een kind te vondeling had gelegd, kreeg men een beloning van 50 gulden en werd geheimhouding beloofd.

In de muur van een weeshuis in Utrecht daarentegen was een draaibare bak gemonteerd waarin men de baby kon deponeren en een belleijde kon laten rinkelen. De bak kon dan van binnen uit worden gedraaid en de baby er uit genomen.

Normaal werd een kind voor de doop gedragen door de peetvader of peetmoeder. Als het kind echter te vroeg geboren was en dus kon worden aangenomen dat het vóór het huwelijk was verwekt, moest de moeder het zelf de kerk indragen.

Maar gelukkig was men vroeger net als nu erg blij met de geboorte van een kind. Men vierde dat toentertijd met kandeel waar wij nu op beschuit en muisjes trakteren

Over de schooltijd van een kind kan met gemak een aparte lezing worden gehouden. Mevrouw dr. E.P. de Booy heeft hierover een zeer interessant boek geschreven.

De scholen stelden in vroeger tijden niet veel voor. Veelal bestond de gehele school uit één lokaal met een meester, die allerlei bijbaantjes had omdat je van een onderwijzerssalaris niet kon leven. Vooral het lezen kreeg aandacht omdat het belangrijk werd geacht dat men in de bijbel kon lezen. De leermiddelen bestonden dan ook voornamelijk uit religieuze boeken. Aan schrijven werd aanvankelijk weinig aandacht besteed, maar dat werd in de loop der tijden wel beter. Verder een beetje rekenen en wat aardrijkskunde en dat was het dan. En dan kwam het huwelijk. Men leerde zijn of haar partner kennen op kermissen en andere feestelijke bijeenkomsten, die soms zelfs speciaal georganiseerd werden met het doel jongens en meisjes bij elkaar te brengen.

Men trouwde in het algemeen niet erg vroeg. Meisjes meestal tussen de 20 en 25 jaar, jongens tussen de 25 en 30 jaar.

Echtscheidingen kwamen erg weinig voor, scheiding van tafel en bed iets vaker.

Bij sterfte speelden de aansprekers een belangrijke rol. Ouderen onder ons zullen zich deze mensen die geheel in het zwart gekleed langs de huizen gingen om van de dood van iemand uit de straat kond te doen, nog wel herinneren.

De rouwstoeten waren veel langer dan thans gebruikelijk is. Het dragen van de kist was een burenplicht maar ook een burenplicht. Als men als buur niet uitgenodigd werd om als drager op te treden was men zeer beledigd, en het kon zelfs aanleiding geven tot een officiële klacht bij het gemeentebestuur.

Als beloning voor het dragen kreeg men dan een vat bier of soms een complete maaltijd.

De begrafenis vond vroeger altijd in de kerk plaats. Als men rijk was in het centrum van de kerk of anders aan de rand. Later kwamen de begraafplaatsen, die meestal buiten de stad werden aangelegd.

Spreker noemde nog een aantal bronnen waaruit hij zijn gegevens had geput. Naast de bronnen die bij elke genealoog wel bekend zijn, noemde hij in het bijzonder nog de notulen van het gemeentebestuur en van de kerkenraad, bronnen die echter meestal moeilijk toegankelijk zijn.

Er was voor deze lezing een grote belangstelling en na afloop kreeg spreker een verdiend applaus.

Een inventarisatie van genealogische informatie bij de Mormonen en op internet

Verslag van de lezing van de heer R.C. Croes,
gehouden op donderdag 18 november 1999 te Putten in "De Aker"

Voor een aandachtig gehoor van geïnteresseerde leken vertelde de heer Croes met behulp van overheadsheets over het hoe en wat van favoriete genealogische homepages en van zoekmachines op internet. Gelukkig voor de toehoorders had hij zijn lezing ook op papier gezet en tegen een vergoeding van de kopiekosten kon iedereen een exemplaar meenemen. De voorraad was al snel uitgeput. Ons afdelingsbestuur zal daarom een aantal extra kopieën maken, die op de volgende verenigingsavond voor U gereed liggen.

In een folder van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (ook wel genoemd De Mormonen) of in het engels The Church of Jesus Christ of The Latter Day Saints (LDS) wordt vermeld waarom deze groep zoveel aan genealogisch onderzoek doet.

Citaat: *'De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen beklemtoont het belang van gezins- en familiebanden. Zij geloven dat gezinsleden verenigd kunnen worden in het heiligste van alle menselijke relaties - aJs man en vrouw, en als ouders en kinderen - op een wijze, die niet eindigt bij de dood. De Heiland heeft tot Pefrus gezegd: N Ik zal u de sleutels geven tot het Koninkrijk der Hemelen, en wat gij op aarde binden zult, zal gebonden zijn in de Hemelen, en wat gij op aarde ontbinden zult, zal ontbonden zijn in de Hemelen. (Mattheus 16:19). Om ook onze overleden voorouders de kans te geven om een eeuwig gezin te vormen, veinchien wij voor hen ook huwelijken en verzegelingen voor het geval zij die in het leven hierna zouden aanvaarden'.*

Einde citaat.

Sinds 1938 hebben de Mormonen vele genealogische gegevens verfilmd en beschikbaar gesteld aan genealogen. Ieder jaar komen er 70.000 films bij. Ook zijn er 400.000 microfiches gemaakt.

Zoeken in een Family History Centrum bij U in de buurt.

Voor het raadplegen van genealogische gegevens hoeft U niet perse naar Salt Lake City, Utah, USA, maar kunt U ook terecht in een aantal Family History Centra (FHC) in Nederland. Voor ons zijn de centra in Apeldoorn, Utrecht, Amsterdam en Den Haag het dichtste bij. U moet altijd bellen voor een afspraak.

Zelf doen de centra geen onderzoek voor U. Maar indien U zelf niet in staat bent een centrum te bezoeken, is men wel bereid u de adressen te geven van medewerkers die tegen een vergoeding het onderzoek voor U doen. Als U een FHC bezoekt kunt u gratis alle gegevens opzoeken en eventueel printen of op een floppy wegschrijven. Dit programma heet Family Search. Kennis van computers is daarvoor niet nodig. In elk FHC zijn 56 CD ROM schijfjes beschikbaar. Op ieder schijfje staan 320.000 pagina's tekst.

Een andere bron die U in de FHC kunt raadplegen is de International Genealogical Index.(IGI) Dat is een verzameling van 300 miljoen personen met hun partners of ouders.

Ook kunt U zoeken in de U.S. Social Security Index. Die bevat 39.5 miljoen namen van personen die tussen 1937 en 1996 zijn overleden en een uitkering hebben genoten van de sociale verzekeringsdienst van de USA.

Maar absoluut de grootste bron voor genealogen is de Family History Library Catalog. Het bevat 260.000 boeken waarvan reeds 160.000 zijn verfilmd. Tegen een kleine vergoeding kunt U via de FHC een film aanvragen. Deze wordt dan vanuit USA naar de FHC toegezonden waar hij 3 maanden tot uw beschikking blijft.

Zoeken op Internet:

Hierna besprak de heer Croes de mogelijkheden van het zoeken op internet. Op 7 pagina's zijn door de heer Croes ongeveer 120 populaire genealogische bronnen op internet vermeld. Een ervan werd als erg goed vermeld:

<http://www.CyndisList.com/nether.htm>

In Amerika is een goed adres voor United States Genealogy census marriage wills.

<http://www.rootsweb.com/~usgenweb/>

Zelf een homepage maken.

Dat kan met behulp van een aantal programma's op internet die je kunt downloaden. Een ervan is

<http://www.tucows.a2000.nl>. Dit programma levert veel hulpmiddelen voor je homepage en is gratis te FTP downloaden

De zoekmachines.

Een zoekmachine is een adres op internet die voor je zoekt naar personen. Het nadeel is dat je teveel namen krijgt op je aanvraag.

Een sterke aanrader voor beginners is de zoekmachine Lycos. <http://www.lycos.nl/> Het is een gemakkelijke

zoeker. Deze zoekt wereldwijd en ook in het Nederlands
Ook bekend is Alta Vista. Het adres is <http://www.altavista/>.

De heer Croes besprak 12 zoekmachines en vermeldde er daarnaast nog 23. Tevens vermeldde hij nog speciale zoekmachines voor het opsporen van personen, telefoonnummers en adressen wereldwijd. Hij gaf goede tips over de juiste manier van zoeken.

Als je specifiek zoekt naar de genealogie van bv. een meneer Croes kun je het beste opgeven +Croes +genealog* (Denk om de spatie tussen Croes en de plus).

De machine zoekt dan heel gericht naar de genealogie. En zo waren er meer praktische tips die de moeite waard waren om te gebruiken.

Ook het zoeken met Booleans (voor gevorderden) kwam aan de orde. Booleans zijn sleutels om het zoeken te specificeren.

Het was een interessante lezing die veel van onze leden wat verder op weg kan helpen in hun zoektocht naar hun voorouders en in de wereld van internet.

Van hoog paars tot laag grijs

Samenvatting van de lezing van 13 december 1999
door prof. dr Amoud-Jan A. Bijsterveld

Op de dag van deze lezing had dr Bijsterveld juist bericht ontvangen, dat hij met ingang van 1 december jl. benoemd was tot hoogleraar in Tilburg.

Als we de literatuur uit de late Middeleeuwen geloven, waren de meeste geestelijken in die tijd; domme rokkenjagers, geldverkwistende dronkaards en hebberige baanijesjagers. Maar in hoeverre is deze beeldvorming historisch te rechtvaardigen? Het is deze vraag die prof. Bijsterveld heeft trachten te beantwoorden.

Van de 3000 namen van geestelijken in de Zuidelijke Nederlanden die hij wist te achterhalen heeft hij er 1200 nader bestudeerd. Vier hiervan liet hij in zijn lezing de revue passeren, waarbij hij aangaf in welke mate zij representatief waren voor de pastoors in het algemeen. Er waren twee soorten pastoors. Enerzijds was er de groep die formeel de titel van pastoor hadden gekregen; de officiële pastoors

In tweederde van de gevallen lieten zij echter de feitelijke uitoefening van de zielzorg over aan vervangers die door hen werden ingehuurd. Deze waarnemers vormden een aparte klasse van zielzorgers. In tegenstelling tot de twintigste-eeuwse kapelaans stroomden zij maar zelden door naar het officiële ambt van pastoor. Dit absentisme van pastoors bleef tot ca 1540 zeer groot. Daarna werd het minder en tussen 1560 en 1570 was nog maar een kwart van de pastoors afwezig.

Spreker behandelde de loopbaan van zo'n waarnemer te weten van Johannes de Palude alias van den Broek. Hij kreeg in 1438, 1441 en 1442 een boete van één Rijngulden van de aartsdiaken, omdat hij het celibaat had overtreden. Hij was beslist geen uitzondering. Van nog eens 322 vijftiende-eeuwse pastoors werd overtreding van het celibaat vastgesteld. Tussen de 45 en 60% van de Brabantse zielzorgers in de vijftiende eeuw werd minstens één keer in hun carrière hiervoor beboet.

Spreker behandelde hierna de loopbaan van de pastoor-beneficiant, een officiële pastoor: Franco Thuyns, die lange tijd pastoor was in Helmond.

Zoals veel van de Noord-Brabantse pastoors behoorde hij tot de orde der norbertijnen of witheren. Deze witheren werden gerekruteerd uit de enigszins welgestelde milieus. Sociaal maar ook qua opleiding staken de norbertijnen uit boven het gemiddelde niveau van de pastoors. Franco Thuyns studeerde aan de universiteit van Leuven en in 1454 schreef hij zich in als theologiestudent in Keulen. We moeten hierbij bedenken dat het seminarie of een andere specifieke pastooropleiding niet bestond.

Wat betreft de opleiding is er natuurlijk een groot verschil tussen de pastoors en de pastoorwaarnemers. Van de eersten was al meer dan 40% universitair geschoold, van de laatsten slechts 5 %. Men studeerde in Keulen, Parijs of Heidelberg en later ook in Leuven.

Het is dus duidelijk dat het en bloc afschilderen van de Noord-Brabantse pastoors als intellectueel incompetent beslist onjuist is. Uiteraard moeten we de universitaire opleiding niet vergelijken met wat wij daar tegenwoordig onder verstaan. De meeste pastoors beperkten zich tot één of enkele jaren onderwijs in de artes-faculteit waar ze wat beter Latijn leerden en de principes van de middeleeuwse filosofie. Een gerichte pastorale en theologische scholing was er in ieder geval niet bij. Pastorale kennis en vaardigheden kon men in de praktijk leren en theologische kennis werd gezien als overbodig en zelfs gevaarlijk voor een doorsnee pastoor.

Een derde geestelijke die spreker behandelde was Nicolaas Hoyberchs.

Anders dan de meeste pastoors kreeg hij zijn eerste baan niet in de buurt van zijn geboorteplaats Den Bosch, maar in Zaltbommel, nota bene in een ander bisdom. Vier van de tien pastoors blijken namelijk werkzaam te zijn geweest binnen een straal van tien kilometer rond hun geboorteplaats. Als bijverdienste oefende hij het vak van notaris uit, een geliefde bijbaan van pastoors. Van de feitelijk dienstdoende pastoors was waarschijnlijk bijna 10% beëdigd als notaris.

In 1487 ging Nicolaas naar de universiteit van Keulen om rechten te studeren. Het is opvallend dat pastoors in de 15e eeuw vaak gingen studeren nadat zij pastoor waren geworden, in de 16e eeuw ging een universitaire studie meestal vooraf aan het verwerven van een pastoraat.

Ook de vierde geestelijke die spreker behandelde: Willem van Enckenvoirt, was aanvankelijk notaris. Hij trok zoals veel geestelijken uit Luik naar Rome en bleef daar de rest van zijn leven. Hij wist klom op tot de top van de curie en wist tientallen pastoraten en zetels als kanunnik in een kapittel te verkrijgen. Hij moet een honderdtal bronnen van inkomsten hebben bezeten. Vele verwanten en vrienden kregen zijn protectie en zo werd hij zelfs distributeur van baanijs en inkomsten.

In feite is hij de personificatie van al het - in onze ogen - slechte in de Romeinse kerk van de eerste decennia van de 18e eeuw, namelijk van een combinatie van machtswellust, hebzucht en vriendjespolitiek. Wanneer we de levens van bovengenoemd viertal overzien, komen we inderdaad de zo dikwijls genoemde misstanden als concubinaat, absenteïsme, baantjesjagerij en vriendjespolitiek tegen. Maar het is onjuist om alle pastoors over één kam te scheren.

Doordat vooral de waamemers uit hun eigen of een naburig dom kwamen, was er een zekere loyaliteit. Het menselijk falen van de pastoor werd door zijn parochianen voor lief genomen zolang hij aan zijn sacrale plichten voldeed en op tijd doopte, de mis opdroeg en het laatste oliesel toediende. Een monogaam concubinaat werd misschien niet goedgekeurd, maar wel geaccepteerd zelfs als hieruit kinderen werden geboren.

Tenslotte noemde spreker nog een aantal bronnen die ook voor een genealoog van belang kunnen zijn. Van het bisdom Luik bestaan er registers met de namen van alle pastoors en de boetes die werden opgelegd. Helaas bestaat er op deze registers geen index.

Belangrijk zijn ook gegevens uit Vaticaanse bronnen. De belangrijkste zijn een Duitse en een Belgische reeks waarin ook op Nederland (in casu de bisdommen Utrecht en Luik) betrekking hebbende stukken zijn opgenomen.

Pas in 1983 werden door het Vaticaan registers vrijgegeven van mensen die een verzoekschrift hadden ingediend om een kerkelijke functie te mogen vervullen ondanks het feit dat ze bastaarden waren. Hierin staan maar liefst 37.916 namen waarvan 1152 uit het bisdom Utrecht.

Van het bisdom Utrecht zijn uit geestelijke instellingen en parochies verscheidene doodboeken uit de late Middeleeuwen en zestiende eeuw bewaard gebleven. Een overzicht van het bewaarde materiaal is sinds kort te raadplegen op Internet op de site van het Stadsarchief Breda. website

<http://stadsarchief.breda.nl/collecties/collecties.htm>

Alle andere hierboven genoemde bronnen zijn ook in Nederlandse bibliotheken te raadplegen.

Er waren veel vragen, die door spreker, die over een opvallend grote kennis van dit onderwerp bleek te beschikken alle konden worden beantwoord. Het was een zeer boeiende avond over een interessant onderwerp behandeld door een begenadigd spreker

Fragmentgenealogie De Beer

- I. JOHANNES CORNELIS DE BEER, overl./begr. Heelsum 14/19-4-1837, tr. AALTJE MIDDELBURG, wonend Doorwerth, overl./begr. Middelburg 22/27-6-1849.
Volgens aantekeningen in een schriftje van 1856 door A. C. de Beer; derde kind, zijn alle kinderen te Heelsum op "De Kabeljauw" geboren. In dit geschrift zijn verder allemaal gedichten en versjes vermeld.
Uit dit huwelijk;

1. ELBERTUS CORNELIS JAN DE BEER, tr. Den Haag 30-4-1856 HENDRIKKA OHLEN, geb. Oosterbeek 30-10-1815, dr. van Johan Hendrik Ohlen en Geritje Jansen.
2. KORNELIJA DE BEER, geb. Heelsum 25-7-1817, overl. Heelsum 1829.
3. A.C. (BEEREND) DE BEER, geb. Heelsum 16-8-1818.
4. BARTA ANTONIJA DE BEER, geb. Heelsum 22-9-1819.
5. ENGELBARTUS DE BEER, geb. Heelsum 3-11-1820, overl. Heelsum 23-3-1837
6. LUBBERTUS CORNELISSEN DE BEER, geb. Heelsum 6-12-1821, papiermaker; ongehuwd, overl. Amersfoort 24-9-1854, akte 234.
Lubbertus woonde in Heelsum, doch was mogelijk tijdelijk in Amersfoort op de dag van overlijden.
7. RIJNTJE DE BEER, geb. Heelsum 16-4-1823.
8. JANTJE DE BEER, geb. Heelsum 28-5-1825, volgt IIa.
9. KORNELIA KATRIENA DE BEER, geb. Heelsum 26-5-1828.
10. JOHANNA DE BEER, geb. Heelsum 17-5-1830.
11. HENDRIKA DE BEER, geb. Heelsum 18-4-1832.
12. JOHANNIS AALT DE BEER, geb. Heelsum 14-5-1834, volgt IIb.

- Ila JANTJE DE BEER (dr. van I), geb. Heelsum 28-5-1825, Ned.Herv., overl. Amersfoort 14-2-1885, akte 86, tr. Amersfoort 30-8-1848, akte 52 JACOBUS VAN HASELEN, geb. Amersfoort 1-10-1818, Ned.Herv., kuiper, overl. Amersfoort 19-3-1902, akte 95, zn. van Gerardus van Hazelen en Barbara van Laar.

Jacobus ondertekent de geboorte-akten met van Haselen (met een S).

Uit dit huwelijk:

- 1 BARBARA ALIJDA VAN HASELEN, geb. Amersfoort 10-6-1849, akte 194. Barbara gaat 14-5-1880 van Amersfoort naar Made/Drimmelen.
- 2 AALTJE REINIERA VAN HASELEN, geb. Amersfoort 9-9-1851, akte 332, tr. Amersfoort 20-5-1879, akte 31 GERRIT CHRISTIAAN VAN HOLTEN, geb. Den Haag 4-7-1820, zn. van Johannes van Holten en Lammerdina van Harst. Aaltje gaat 4-7-1879 van Amersfoort naar den Haag en komt 18-9-1879 terug naar Amersfoort.
Garrit C. komt 18-9-1879 van Den Haag naar Amersfoort.
Gezin gaat in 1879 van Amersfoort naar Amsterdam
- 3 GERARDUS HERMANUS VAN HASELEN, geb. Amersfoort 9-7-1854, akte 238, ongehuwd, overl. Amersfoort 17-10-1873, akte 316.
- 4 JOHANNA CORNELIA VAN HASELEN, geb. Amersfoort 8-1-1857, akte 15, ongehuwd, overl. Amersfoort 11-4-1932, akte 147.
Johanna C. gaat 17-7-1880 van Amersfoort naar Den Bosch en is omstreeks 1895 ambtshalve weer bijgeboekt.
- 5 DIRK MARTINUS VAN HASELEN, geb. Amersfoort 17-12-1858.
Dirk gaat 28-9-1874 van Amersfoort naar Doetinchem.
- 6 JOHANNES WILLEM ELBERTUS VAN HASELEN, geb. Amersfoort 7-4-1861, akte 131, ongehuwd, overl. Amersfoort 17-5-1903, akte 178.
Johannes W.E. gaat 11-10-1876 van Amersfoort naar Doetinchem; komt 3-4-1880 weer terug gaat 11-6-1880 naar Wijhe om op 6-2-1895 van Schipluiden naar Amersfoort te komen.
- 7 REINIRA HENDRIKA VAN HASELEN, geb. Amersfoort 23-10-1863, akte 404, ongehuwd, overl. Amersfoort 14-12-1931, akte 41.
Reiniera H. gaat 30-3-1883 van Amersfoort naar Hoevelaken en komt 6-2-1895 van Schipluiden naar Amersfoort.

- Ilb JOHANNIS AALT DE BEER (zn. van I), geb. Heelsum 14-5-1834, bakker in Hoevelaken, tr. HENDRIKA JANSEN, geb. Bameveld 2-7-1839.

Johannes Aalt is getuige bij het huwelijk van Aaltje Reiniera van Haselen, d.v. Jacobus van Haselen en Jantje de Beer.

Hoevelaken bev.reg. 1852-1861 geen vermelding; bev. reg. 1862-1871 zijn niet aanwezig; bev.reg. 1872-1880 vermeldt het gezin op huis 50; bev.reg. 1880-1890 geen vermelding; bev.reg. 1886-1890: volgens index huis C50 blad 50 en verhuist naar huis C24 blad 24. Op beide bladen zijn zij niet ingeschreven. Beide boeken geheel nagezien en nergens vermeld. Bij C24 gaat het eerste gezin in 1887 naar Amsterdam en komt in 1889 het volgende gezin wonen. In die tussentijd kan het gezin De Beer er gewoond hebben.

Uit dit huwelijk:

- 1 AALTJE JOHANNA DE BEER, geb. Hoevelaken 22-4-1874, akte 22, Ned.Herv.
- 2 JOHANNES HENDRIKUS DE BEER, geb. Hoevelaken 23-6-1876, akte 11, overl. Hoevelaken 8-1-1877, akte 1.

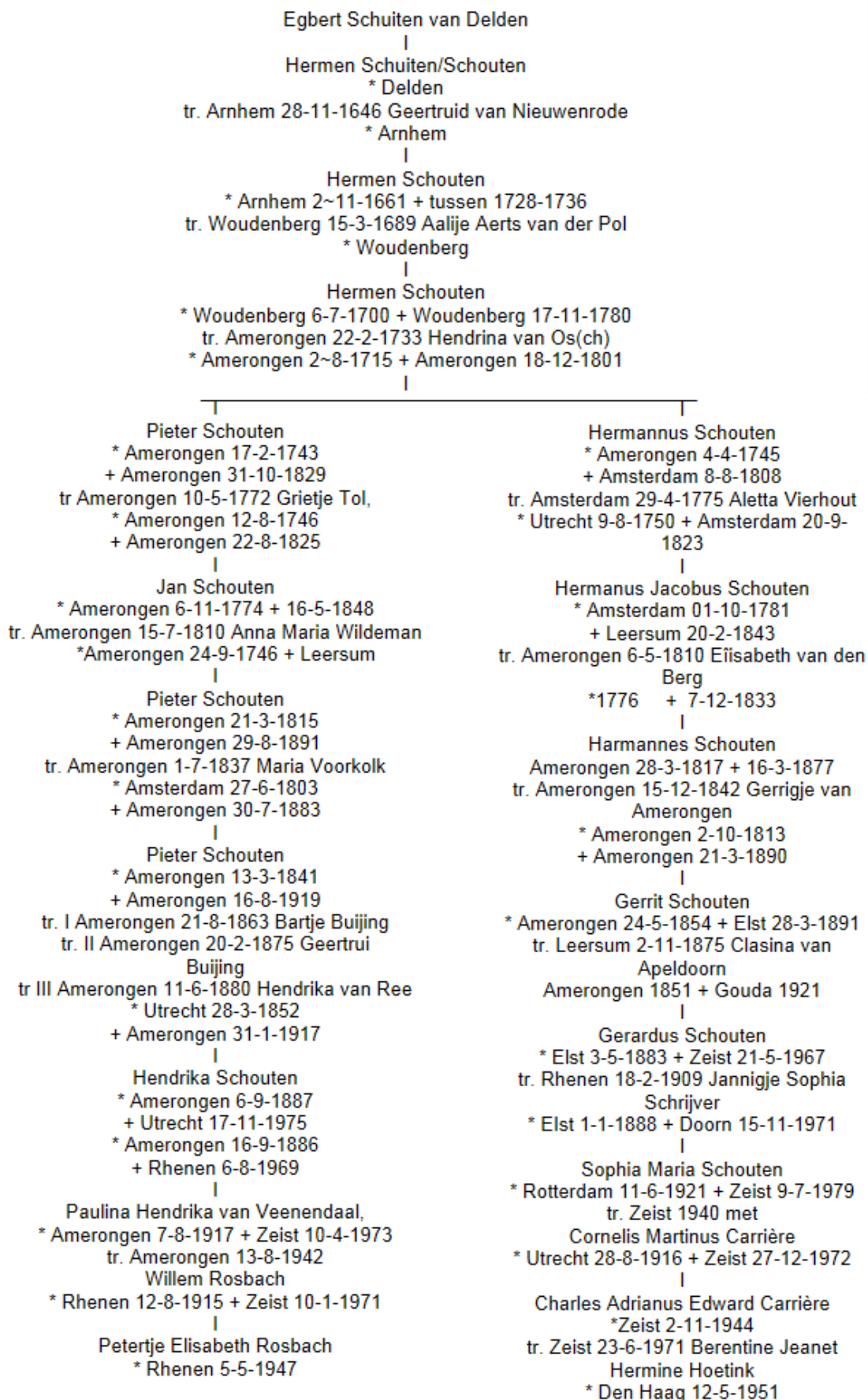
Familie van elkaar

Na een tijd lid geweest te zijn van afd. Utrecht werd ik in 1998 lid van afd. Amersfoort. Tijdens een bijeenkomst van afd. Amersfoort kwam ik in gesprek met Charles Carrière die eveneens met een stamboomonderzoek bezig was in het dorp Amerongen. Hij had van een achterneef - de heer R. Schouten uit Houten - al veel gegevens gekregen. Mijn grootmoeder en zijn moeder bleken beiden de achternaam Schouten te hebben.

Uiteraard hebben wij onze bevindingen naast elkaar gelegd en inderdaad; we hebben een gemeenschappelijke voorouder. In overleg met de heer Carrière leek het mij leuk om via het afdelingsblad iets over onze verwantschap te publiceren.

Pepie Rosbach

Verwantschapstabel Schouten

HET UTRECHTS Archief **nieuws uit de archiefwereld**

Op 25 november vond de officiële presentatie plaats van de geautomatiseerde catalogus Atlantis. De collectie Beeldmateriaal van Het Utrechts Archief zal de komende jaren met behulp van dit computer-programma worden ontsloten.

Atlantis betekent voor de bezoeker een geweldige vooruitgang bij het opzoeken en bekijken van de afbeeldingen. Er hoeft niet meer gezocht te worden in de verschillende toegangen op delen van de collectie. De toegankelijkheid en de zoeksnelheid zijn flink verbeterd. In Atlantis zijn afbeelding en beschrijving gekoppeld, zodat het plaatje direct met gegevens als datering, onderwerp en vervaardiger op het scherm verschijnt.

Door de fusie van de Utrechtse Gemeentelijke Archiefdienst en het Rijksarchief in de provincie Utrecht tot Het Utrechts Archief kwamen de plannen voor een geautomatiseerde catalogus voor het beeldmateriaal in een stroomversnelling. Samen met de archiefdienst van Rotterdam werd aangesloten bij de plannen van de archiefdienst van Bergen op Zoom en zo werd uiteindelijk het programma Atlantis geboren. Na een aanlooperperiode van twee jaar staat het programma Atlantis nu gebruiksklaar in de studiezaal Beeldmateriaal van het Utrechts Archief. Er zijn nu ongeveer 10.000 afbeeldingen beschreven en gescand. Als eerste waren de prentbriefkaarten aan de beurt. De prentbriefkaarten van de stad Utrecht, van Abcoude, Achttienhoven, Nieuwer ter Aa en Maarssen zijn inmiddels toegankelijk. Naast de prentbriefkaarten van de andere plaatsen in de provincie wordt op dit moment gestaag gewerkt aan de invoer van de foto's uit de collectie van het voormalige gemeentearchief.

Voor de bezoeker gaat er langzaam maar zeker wat veranderen op de studiezaal. De vertrouwde ladekasten met fotokaarten verdwijnen één voor één. In plaats daarvan staan er twee computers met grote beeldschermen. Het programma Atlantis is zeer gebruikersvriendelijk en de afbeeldingen kunnen worden uitgevergroot om de details te bekijken en zelfs worden geprint.

Boekennieuws

J. Verduin, Boerderijen in Leusden. Ontstaansgeschiedenis in de Middeleeuwen.

Deel 1 van de reeks Publicaties Geschiedenis van Leusden van de Historische Kring Leusden. Uitgegeven door het Bureau voor Familie-Historie (Woudenberg) 1999, ISBN 9-5203-025-1

De heer Verduin heeft al eerder, in drie delen, de Oudschildgeldregisters van Leusden gepubliceerd. Nu heeft hij de inhoud van die registers aan een nauwkeurige analyse onderworpen. Het resultaat is verbluffend. De ontstaansgeschiedenis van de oude Leusdense boerderijen blijkt teruggelezen te kunnen worden uit de wijze van hun belastingplichtigheid. De conclusies die de schrijver trekt zijn doorgaans heel overtuigend. Op detailpunten kan men met de auteur van mening verschillen. Zo vermoedt hij dat Zuurbroek oorspronkelijk met Leusbroek één geheel heeft gevormd. In de 14e eeuw wordt over dit gebied getwist. We lezen echter reeds in 777 dat bij Leusden vier bossen aan weerszijden van de Eem behoren. De Eem (nu Lunterse beek) vormt echter de grens tussen Zuurbroek en Leusbroek. Het lijkt aannemelijker dat Zuurbroek bij Hengistcoto heeft behoord en Leusbroek tot Mocoeroht.

De uitgave is mooi verzorgd door het Bureau voor Familie-Historie. De heldere kaarten vormen een belangrijke ondersteuning van de tekst.

Het boek noemt niet veel personen. Genealogen die belangstelling hebben voor Leusden zullen ook de eerder gepubliceerde Oudschildgeldregisters willen inzien. Het boek is opgenomen in de bibliotheek van onze afdeling.

Werkte uw voorgeslacht bij de PTT?

Van ons lid de heer G.H. Landman ontvingen we een artikel uit het maandblad Philatelie, nr. 10-99. Het artikel, geschreven door Marc Kleynen, heeft als titel "Een loopbaan bij de PTT". Kleynen vertelt hoe in het museum voor Communicatie, voorheen het PTT-museum, een onderzoek gedaan kan worden naar de geschiedenis van het PTT-personeel. Het museum bezit de personeelsstaten van ieder personeelslid vanaf de oprichting tot ongeveer 1960. Het geboortjaar van een personeelslid vormt de enige toegang tot de staten, niet de naam van de betreffende persoon. De staten bevatten allerlei bijzonderheden over de loopbaan van elk personeelslid. Via deze gegevens kunnen dikwijls andere feiten worden opgespoord in PTT-tijdschriften. Kopieën van loopbaanstaten zijn bij het museum te verkrijgen voor f 30 per stuk (2 of meer f 20 per stuk). Het Museum voor Communicatie staat in Den Haag, Zeestraat 82.

Genealogische Databank Limburg

Gendalim schijf 0.2, Index op de GRIS-bestanden per 15-10-1998

Deze schijf bevat ca. 800.000 geneatomen uit ca. 50.000 huwelijken, ca. 200.000 dopen en ca. 100.000 overlijdens uit 66 Limburgse plaatsen en 8 grensplaatsen (3 Belgische en 5 Duitse) ingevoerd door ongeveer 50 vrijwilligers.

Het is een eerste proefversie, de regelmatig bijgewerkt zal worden. Ze maakt deel uit van het GENDA-WIN-project, waarin diverse genealogische databanken onder Windows zullen worden uitgegeven. Deze schijf bevat gegevens uit de volgende plaatsen:

Alden (D)	Geulle	Meerlo	Schinnen
Amby	Grevenbicht	Melick	Simpelveld
Amstenrade	Grubbenvorst	Merkelbeek	Sippenaken (B)
Beegden	Gulpen	Merkstein (D)	Sittard
Beek	Guttecoven	Millen (D)	Spaubeek
Bemelen	Heer	Moelingen (B)	Stem
Berg a/d Maas	Heerlen	Mook	Stevensweert
Berg en Terblijt	Helden	Nederweert	Stramprooi
Bingelrade	Herten	Nieuwstadt	Urmond
Bom	Hoensbroek	Noorbeek	Vaals
Broeksittard	Hulsberg	Nuth	Venlo
Brunssum	Hunsel	Obbicht	Venray
Cadier en Keer	Kerkrade	Oirsbeek	Voerendaal
Canne (B)	Klimmen	Oud-Valkenburg	Wehr (D)
Echt	Laurensberg (D)	Papenhoven	Wessem
Elsloo	Limbricht	Schaesberg	Wijlre
Eygelshoven	Linne	Schimmert	Wijnandsrade
Eys	Maastricht	Schin op Geul	Wolde
Geleen	Mechelen		

Bestellingen van deze schijf kunnen gedaan worden door overmaking van f.30,- (+f 4,- verzendkosten) op girorekening 59 34 90 t.n.v. Stichting Limburgs Genealogisch Archief (L.G.A.) te Geleen, met vermelding van "schijf 0.2". Wie een abonnement neemt op alle te verschijnen schijven krijgt korting en betaalt dus f.25,- (+f.4,- verzendkosten). Vermeld dan: "Abonnement Gendalim". Voor verdere inlichtingen kan men zich wenden tot Jozef Hoen, Spaanse Singel 12, 6191 GK Beek, tel. 046-437 3876. W.N. Koningstein.